

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

MAKARNA

●●● SEKTÖR RAPORLARI

İhracat Genel Müdürlüğü
Tarım Ürünleri Daire Başkanlığı

MAKARNA

SEKTÖRÜN TANIMI

SITC NO	048.3 makarna
ARMONİZE NO	1902(190211: yumurta içeren pişirilmemiş makarna)
	190219: yumurta içermeyen pişirilmemiş makarna
	190220: doldurulmuş makarna
	190230: diğer makarnalar
	190240: kuskus

Makarna, sert durum buğdayından elde edilen irmiğin su ve bazı zenginleştirici maddeler ile karıştırılması, biçim verilmesi ve kurutulması suretiyle elde edilen oldukça besleyici ve uluslararası ticarete de rağbet gören bir gıda maddesidir.

Günümüzde makarna, besleyici, lezzetli, ucuz, hazırlanması kolay, raf ömrünün uzun olması gibi pek çok özelliğe sahip olması nedeniyle unlu mamuller içerisinde ekmekten sonra en çok tüketilen gıda maddesi haline gelmiştir.

Makarnanın tarihçesi incelendiği zaman iki farklı yaklaşım göze çarpmaktadır. Bunlardan ilki, makarnanın ilk kez M.Ö. 1700–1100 yılları arasında Çinliler tarafından yapıldığı ve 1292 yılında ünlü gezgin Marco POLO tarafından keşfedilerek günümüzde makarnanın anavatanı olarak kabul edilen İtalya'ya getirildiğidir. Diğer görüş ise, İtalyanların makarnayı Araplardan aldığı yönündedir. Ortadoğu ile ticaret yapan İtalyanların, o zamanlar “el-rişta” günümüz mutfağında ise “erişte” olarak adlandırılan yiyeceği kendi ülkelerine götürdüğüdür.

Dünya ticaretinde önemli bir yer tutmakta olana makarna, spagetti ve benzeri ürünler Uluslar arası Ticaret sınıflandırmasında (SITC) 048.3, Armonize Sistem Nomenklatürü'ne göre hazırlanan İstatistik Pozisyonlarına bölünmüş Gümrük Tarife Cetvelinde ise 19.02 pozisyon numarası ile makarnalar(Makarnalar (pişirilmiş veya et ile veya diğer maddelerle doldurulmuş veya başka şekilde hazırlanmış olsun olmasın) (spagetti, macaroni, şehriye, lazanya, gnocchi, ravioli, canelloni gibi); Pişirilmemiş makarna (doldurulmamış veya başka şekilde hazırlanmamış) şeklinde tanımlanmıştır.

TÜRKİYE'NİN ÜRETİMİ

Türk gıda sanayinin öncü sektörlerinden biri olan makarna sanayinin temelleri ülkemizde Cumhuriyetin ilk döneminde atılmıştır. Ülkemizde makarna daha önce erişte adı altında tamamı evlerde yapılan ve tüketilen bir ürün iken, 1922 yılında İzmir – Bayraklı'da kurulan ilk makarna fabrikasının faaliyete geçmesiyle bu ürünün ülkemizdeki sanayi tipi üretimine geçilmiştir. Bu tarihten, 1950'lere kadar küçük işletmelerde ve düşük kapasitelerde yapılan üretim, yerini 1960'larda yüksek kapasiteli, büyük işletmelere devretmiş ve toplam kurulu üretim kapasitesi 1960 - 1970 yılları arasındaki on yıllık süreçte yaklaşık 3 kat artmıştır. 1970'li yıllarda modern teknoloji ile donatılmış büyük tesislerin birbiri ardına açılmasıyla sektördeki ivme artmış ve 1980 yılı itibariyle yeni açılan fabrikaların yanısıra, mevcut fabrikaların da kurulu kapasitelerini artırmaları sonucu toplam 6 fabrikada 250 bin ton'luk bir üretim kapasitesine ve 110 bin ton/ yıllık bir üretim hacmine ulaşılmıştır.

1990'lı yılların başlarından itibaren ülke çapında ihracata yönelik sanayileşme stratejisinin ağırlıklı olarak uygulanmasıyla makarna ihracatımızda görülen canlanma, iç talepteki eş zamanlı büyüme ile paralel gelişince, makarna sektöründe faaliyette bulunan büyük fabrikalar kapasitelerini artırma yoluna gitmişler ve 1997 yılında toplam kurulu kapasite 710 bin ton/yıl seviyesine çıkmıştır.

Bugün, Türk makarna sanayi içerisinde, bölgesel talebi karşılamaya yönelik çalışan tesislerin yanısıra, teknolojik açıdan gelişmiş ülkelerle rekabet edebilecek düzeye gelmiş, üretiminin önemli bir bölümünü ihracata yönlendirmiş, büyük entegre tesisler de dahil olmak üzere çok sayıda fabrika faaliyet göstermektedir. Türkiye, artık, 1.000.000 tonun üzerindeki kurulu kapasitesi ile dünyanın en büyük makarna üreticisi ülkelerden birisidir.

Sektördeki mevcut üretim tesisleri, coğrafi dağılım açısından makarna üretiminde ana girdi olan sert durum buğdayının yetişme alanları olan Güney Doğu Anadolu, Orta Anadolu ve Batı Anadolu bölgelerinde yoğunlaşmaktadır.

Ülkemizde makarna üretimi yıllar itibariyle artış göstermekle birlikte özellikle son yıllarda iç ve dış talepte görülen dalgalanmalar sonucu inişli çıkışlı bir seyir izlemektedir. Üretimi belirleyici unsurların başında sert durum buğdayının rekoltesi gelmekte ve rekoltenin düşük olduğu yıllarda üretim yavaşlamaktadır.

Türkiye'nin Makarna Üretimi (Ton)

Yıl	Üretim	Yıl	Üretim
1990	295.000	2001	445.000
1991	346.000	2002	475.000
1992	372.000	2003	438.000
1993	380.000	2004	500.000
1994	406.000	2005	*566.000
1995	439.000	2006	*614.434
1996	463.000	2007	*600.434
1997	504.000	2008	*606.620
1998	480.000	2009	*658.453
1999	510.000	2010	*740.684
2000	540.000	2011	*851.830

Kaynak: Ekonomik ve Sosyal Sektörlerdeki Gelişmeler. DPT 2005

*Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği

Makarna, yüksek besin değeri, ucuz fiyatı, kolay depolanabilmesi ve hazırlanması, üretiminde kullanılan modern teknoloji, kolay bulunabilmesi ve ilave soslarla besin değerinin ve lezzetinin artırılabilmesi gibi özellikleri ile kullanımı dünyadaki eğilime paralel olarak Türkiye'de de artan bir üründür. Ancak, yıllar itibariyle istikrarlı bir şekilde artan iç talebe karşın, kişi başına tüketim sektörde söz sahibi ülkelerin değerlerinden geri kalmaktadır. 2011 yılı itibariyle Türkiyedeki kişi başına düşen tüketim miktarının 6,1 kg olduğu tahmin edilmektedir.

Ülkemizdeki kişi başına makarna tüketiminin bölgesel dağılımı incelendiğinde, Marmara Bölgesinin 6.4 'lük bir oranla ilk sırayı aldığı ve bu bölgeyi sırasıyla Ege ve İç Anadolu Bölgelerinin izlediği görülmektedir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri, bu tür ürünlerin daha çok evlerde hazırlanması ve geleneksel yemek alışkanlıklarında makarnaya ikame ürünler olan bulgur ve eriştenin büyük yer tutması nedenleriyle makarna tüketiminin yaklaşık 3.6 kg gibi düşük seviyelerde gerçekleştiği bölgeler olarak ortaya çıkmaktadır. Yine bölgeler bazında son üç yıllık tüketim rakamlarına göre yapılan bir değerlendirmede makarna ürünlerinin İç Anadolu Bölgesinde tüketiminin hızlı bir gelişim gösterdiği ve Akdeniz bölgesinde ise büyük ölçüde turizmin etkisiyle talep canlanması yaşayan "Catering" sektörünün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde arttığı görülmektedir.

Ülkemizde makarna çeşitleri arasında daha çok çubuk, spagetti, erişte, tırtıl, lokma, bamyalı, midye, burgu ve fiyong şeklinde makarnalar tüketilmekte olup, son yıllarda ihraç amaçlı değişik çeşitlerde makarnalar da firmalarımızın ürün yelpazelerinde yerlerini almaktadır. Ayrıca, tel, arpa, harf ve yıldız şeklindeki şehriyeler ve kuskus da tüketiciler tarafından yoğun olarak rağbet görmektedir.

TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİ

İhracat

Türkiye'nin ilk makarna ihracatı, makarna sanayinin üretime geçtiği 1922 yılından 48 yıl sonra, 1970 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu tarihten itibaren makarna ürünleri ihracatımızda, dönemsel olarak görülen dalgalanmalara rağmen, uzun dönemde önemli artışlar kaydedilmiştir. 2009 yılında yaşanan küresel kriz neticesinde değer bazında düşüşe geçen ihracatımız, 2010 yılında krizin etkilerinin azalması sonucu makarna ihracatımız toplam 297 bin ton ve 186 milyon ABD \$ düzeyinde gerçekleşerek bir önceki yıla göre miktar bazında % 39.3. oranında artış, buna karşılık değer bazında da % 24.4'lük bir artış göstermiştir.

Genel olarak, Türk makarna ihracatının seyrini 1970-1990 ve 1990 sonrası dönemleri olarak iki ayrı devrede incelemek mümkündür. İlk dönemde makarna ihracatımızın yeni açılan makarna fabrikalarının devreye girmesi ve mevcut olanların da kapasite artırımlarına gitmeleri sonucu istikrarlı ve oldukça hızlı bir artış eğilimi içerisine girdiği görülmüştür. Ancak bu artışlar, makarna ürünlerine yönelik yurt içi talebin bu ürünlere ait arz miktarıyla paralel seyretmesi ve aradaki miktar farklarının yüksek dış satım rakamlarına izin vermemesi nedeniyle yüksek seviyelere ulaşamamıştır. 1970 yılında sadece 13 ton olan makarna ihracatımız, 1980 yılında 169 kat artarak 2.197 ton'a, 1980 - 1990 yılları arasında da 6 kat artarak 13.022 ton'a ulaşmıştır.

Yıllar İtibariyle Türkiye'nin Makarna İhracatı (Miktar: Ton. Değer: 1000 ABD \$)

Yıl	Miktar	Değer	Yıl	Miktar	Değer
1970	13	2	1996	108.894	58.106
1980	2.197	779	1997	135.989	70.129
1981	3.519	1.280	1998	90.949	45.199
1982	3.870	1.326	1999	23.987	9.984
1983	3.189	1.023	2000	25.515	9.683
1984	4.920	1.631	2001	34.284	11.586
1985	8.723	2.708	2002	48.372	16.752
1986	12.650	3.920	2003	69.071	26.848
1987	16.917	5.128	2004	126.000	50.263
1988	23.159	7.413	2005	164.413	65.507
1989	16.844	6.314	2006	191.620	80.152
1990	13.022	6.189	2007	177.971	107.889
1991	48.105	19.595	2008	175.614	181.953
1992	59.731	18.394	2009	213.516	149.432
1993	52.856	23.538	2010	297.464	185.913
1994	85.463	37.449	2011	404.087	285.305
1995	111.230	53.214	2012	506.196	358.287

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri

1990 ve sonrasını kapsayan ikinci dönemde ise, ihracata yönelik sanayileşme stratejisinin ağırlıklı olarak uygulanmasıyla ihracat potansiyeli olan firmalar üretim miktarları ve kapasite kullanım oranlarını artırarak yarattıkları yurtiçi talep fazlası üretimlerini ihracata yöneltmişlerdir.

Öte yandan, 1990'lı yıllarda Sovyetler Birliğinin dağılması ile birlikte bağımsızlıklarına kavuşan Türk Cumhuriyetleri'nin yeni pazarlar olarak ortaya çıkması 01.01.1996 tarihinden itibaren uygulamaya giren Gümrük Birliği anlaşması ve Dahilde İşleme İzin Belgesi

kapsamında ihracatçılara son yıllarda dünya fiyatları üzerinden makarnalık buğday alımı imkanının sağlanması gibi etkenler makarna ihracatımızın yıllar itibariyle artmasına destek olmuştur.

Ancak Türkiye'nin makarna ihracatının 30 yıllık seyrinde kaydedilen bütün gelişmelere karşın son on yıl içerisinde sektörün dış satım gücünü olumsuz yönde etkileyen önemli olaylar makarna ürünleri ihracatımızın 1999 ve 2000 yılları itibariyle. 1988 yılı seviyelerine kadar gerilemesine neden olmuştur. Söz konusu olaylar kronolojik bir şekilde incelendiğinde. 1991 Körfez krizi sonucu 1991 yılı itibariyle 4. büyük makarna ürünleri pazarımız olan Irak'a konulan ambargo. 1996 yılında en önemli ihraç pazarımız olan ABD'nin anti Damping ve Telafi Edici Vergi uygulamaya koyması. 1997 Güney Doğu Asya ve sonrasında da. 1998 Rusya krizleri ihracatçılarımızın potansiyel pazarlarını yeterince değerlendirememesi sonucunu doğurmuştur.

1989-1995 yılları arasında ABD. 1995-1999 yılları arasında Rusya Federasyonu. 2000 yılında Belçika. ve 2001 yılında Gürcistan makarna ürünleri ihracatçılarımızın yöneldiği en önemli pazarlar olurken. 2003 ve 2004 yıllarında. Birleşik Arap Emirlikleri ve Azerbaycan en önemli ihraç pazarlarımız olarak ortaya çıkmışlardır. 2005, 2006, 2007 ve 2008 yılları içerisinde ise Birleşik Arap Emirlikleri. Irak ve Benin en önemli ihraç pazarlarımız olurken. 2012 yılındaki en önemli ihraç pazarlarımız sırasıyla Angola, Benin, Irak, Togo ve Japonya olmuştur.

Ülkeler İtibariyle Türkiye'nin Makarna İhracatı (Miktar: Ton. Değer: 1000 ABD \$)

Ülke Adı	2010		2011		2012	
	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer
ANGOLA	19.224	11.436	50.520	34.690	70.656	48.437
BENİN	19.903	11.828	29.908	20.790	39.076	26.044
IRAK	24.874	13.800	31.172	20.590	35.771	22.263
TOGO	23.646	13.921	40.270	26.837	30.939	20.580
JAPONYA	13.882	10.502	17.177	14.044	23.760	20.351
NİJER	11.378	7.303	17.819	12.719	22.744	16.628
B.A.E.	11.377	6.663	11.056	7.469	18.719	12.854
KONGO	12.996	8.112	15.035	10.667	17.009	12.253
CİBUTİ	9.905	6.170	13.693	9.641	15.931	11.562
KAMERUN	4.110	2.516	12.187	8.383	14.822	10.130
DİĞERLERİ	146.016	93.659	165.228	119.457	216.769	157.184
GENEL TOPLAM	297.309	185.911	404.064	285.288	506.196	358.287

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri

* Sıralama 2012 yılı içerisinde ihracatı yapılan makarna değeri bazında yapılmıştır

SEKTÖRÜN DÜNYADAKİ DURUMU VE DÜNYA TİCARETİ

Dünya'da makarna ürünlerine olan genel talep, artan dünya nüfusu gelişmekte olan ülkelerin geleneksel mutfaklarında yer alması bile artan kişi başına milli gelirler ile birlikte batı tarzı yemek alışkanlıklarına yönelen ilgi ve bu ürünlerin lezzeti, ucuzluğu, besleyici olması, kolay hazırlanması, uzun süre muhafaza edilebilmesi gibi özelliklerinden dolayı istikrarlı bir artış göstermektedir. Makarna ürünlerinin üretiminin temel hammaddesi olan durum buğdayına bağımlılığı ve makarnalık sert buğday türünün dünyanın belirli bölgelerinde yetişiyor olması bu ürünlerin talep edildiği ancak üretimin yurt içi talebi karşılamaya yetmediği veya hiç üretimin yapılmadığı ülkeleri net ithalatçı konumuna sokmaktadır. Ülkeler bazı zamanlarda kendi iç pazarlarında ürün çeşitliliğini sağlamak amacıyla da ithalat yapabilmektedir.

Dünya Üretimi ve Tüketimi

Toplam 13,5 milyon tonluk dünya makarna üretiminde İtalya en fazla makarna üretimi yapan ülke konumundadır. İtalya'dan sonra en fazla makarna üretimi yapan ülkeler sırasıyla A.B.D., Brezilya, Rusya ve Türkiye'dir.

Ülkeler İtibariyle Dünya Makarna Üretimi (Ton)

Ülke Adı	Üretim	Ülke Adı	Üretim	Ülke Adı	Üretim
İtalya	3.316.728	Kanada	170.000	Guatemala	38.000
A.B.D.	2.000.000	Polonya	160.000	Avusturya	37.803
Brezilya	1.300.000	Yunanistan	145.000	İngiltere	35.000
Rusya	858.400	Japonya	144.500	Hollanda	23.335
Türkiye	851.830	Kolombiya	131.270	Slovak Cum.	22.000
İran	560.000	Şili	126.080	Kosta Rika	20.873
Mısır	400.000	Hindistan	100.000	İsveç	20.200
Venezuela	341.554	Portekiz	76.000	Ürdün	20.000
Almanya	334.179	Çek Cum.	70.000	El Salvador	13.000
Meksika	325.000	Macaristan	66.000	Suriye	9.005
Peru	297.162	Dominik	65.000	Slovenya	6.261
Arjantin	291.300	Ekvator	56.000	Litvanya	5.976
İspanya	252.208	Romanya	52.600	Panama	4.364
Fransa	241.933	İsviçre	46.470	Letonya	1.845
Tunus	183.000	Bolivya	43.000	Estonya	1.400

Kaynak: UNAFPA 2010

Dünya makarna tüketiminin en fazla olduğu ülkeler arasında İtalya ilk sırada yer almaktadır. İtalya'yı Venezüella, Tunus ve Yunanistan izlemektedir. Türkiye ise kişi başı 6.1 kg'lık yıllık tüketimi ile ancak 23. sırada yer almıştır.

Ülkeler İtibariyle Kişibaşına Düşen Makarna Tüketimi (kg)

Ülke Adı	Tüketim	Ülke Adı	Tüketim	Ülke Adı	Tüketim
İtalya	26,0	Avusturya	7,0	Dominik Cumhuriyeti	4,0
Venezüella	12,3	Slovenya	6,7	Avustralya	4,0
Tunus	11,9	Portekiz	6,6	İsrail	4,0
Yunanistan	10,5	Kanada	6,5	Ekvator	3,9
İsviçre	9,3	Brezilya	6,2	Panama	3,8
İsveç	9,0	Türkiye	6,1	Kosta Rika	3,2
A.B.D.	8,8	Çek Cumhuriyeti	6,0	Finlandiya	3,2
İran	8,5	Belçika-Lüksemburg	5,4	Kolombiya	3,0
Şili	8,4	Estonya	5,3	Meksika	2,7
Peru	8,2	İspanya	5,0	Romanya	2,7
Fransa	8,1	Slovak Cum.	5,0	İngiltere	2,5
Almanya	8,1	Bolivya	4,8	Guatemala	2,0
Arjantin	7,9	Hollanda	4,4	Danimarka	2,0
Rusya	7,8	Litvanya	4,4	Libya	2,0
Macaristan	7,5	Polonya	4,4	Japonya	1,7
Uruguay	7,5	Letonya	4,1	Mısır	1,2
Hırvatistan	7,3			İrlanda	1,0

Kaynak: UNAFPA 2011

Dünya İhracatı

Dünya makarna ihracatı 2011 yılında bir önceki yıla göre % 17'lik bir büyüme ile 7,9 milyar dolarlık bir hacme ulaşmıştır. Dünya makarna pazarının en önemli aktörü % 35'lik pazar payı ile İtalya'dır. Ancak, uluslararası pazarlarda yaşanan ve temelde fiyat/ kalite kriterine dayalı gerçekleşen rekabet, ülke bazında pazarlarda başarılı olma şansını diğer ihracatçı ülkelere de tanımaktadır.

Makarna dünya ihracatında son 15 yıllık dönemde genel bir artıştan söz etmek mümkündür. Bu artış, esas olarak dünya genelinde büyüyen pazarla birlikte, üretici ülkelerin, kendi yerli makarna sanayicilerine bu tür ürünlerin ihracatında çeşitli teşvikler vermek suretiyle ihracata yönelik üretimi gerçekleştirmelerinden kaynaklanmaktadır.

Çin, A.B.D ve Tayland İtalya'dan sonra en büyük makarna ürünleri ihracatçısı ülkeler olarak ortaya çıkmaktadır.

Ülkeler İtibariyle Dünya Makarna İhracatı (Değer: 1000 ABD \$; Miktar: Ton)

İhracatçı Ülke	2011 İhracat Değeri	2011 İhracat Miktarı	2007-2011 Yıllık Değişim (Değer) %	2007-2011 Yıllık Değişim (Miktar) %	2010-2011 Yıllık Değişim (Değer) %	Dünya İhracatındaki Payı %
İtalya	2.735.119	1.886.531	3	2	14	34,5
Çin	749.885	488.940	10	4	20	9,5
A.B.D.	342.989	194.649	8	5	7	4,3
Tayland	323.063	129.497	16	7	20	4,1
Belçika	315.483	139.758	2	4	6	4,0
Güney Kore	290.256	850.54	12	10	21	3,7
Türkiye	285.288	404.064	22	24	53	3,6
Fransa	215.617	967.26	7	5	13	2,7
Almanya	206.870	89013	6	7	12	2,6
Kanada	182.844	59.513	7	-8	7	2,3
Dünya Toplamı	7.916.900	5.124.286	7	-3	17	100

Kaynak: ITC Trademap veritabanı. <http://www.trademap.org>

*Sıralama 2011 yılı ihracat değeri bazında yapılmıştır

Türkiye dünya makarna ürünleri ihracatında söz sahibi ülkelerden birisidir. Ülkemizin dünya makarna ihracatından aldığı pay 1992–1997 yılları arasında devamlı artarak 1996 yılında % 2.9 ve 1997 yılında da % 3.5'a ulaşmış ve ülkemiz. 1996 ve 1997 yıllarında İtalya ve Çin'in ardından en büyük 3. ihracatçı ülke konumuna yerleşmiştir. 1998 yılında. İtalya ve ABD'nin ardından 3. önemli ülke konumunu sürdüren Türkiye. bu yıldan itibaren ihracatımızda kaydedilen düşüşlerle birlikte dünya makarna ürünleri ticaretinde önemli ölçüde gerilemiştir. Ancak Türkiye'nin Ortadoğu ve Afrika ülkeleri gibi yeni pazarlara yönelmesi sonucu özellikle 2003 yılından sonra makarna ihracatı hızlı bir biçimde artış kaydetmiş. 2005 yılına gelindiğinde Türkiye dünya makarna ihracatı sıralamasında tekrar ilk on ülke içerisine girmiştir. 2011 yılı itibariyle ise. Türkiye dünya makarna ihracatında 7. sırada bulunmaktadır.

Dünya İthalatı

Dünya’da makarna ürünlerine olan genel talep, artan dünya nüfusu, gelişmekte olan ülkelerin geleneksel mutfaklarında yer alması bile, artan kişi başına milli gelirler ile birlikte batı tarzı yemek alışkanlıklarına yönelen ilgi ve bu ürünlerin lezzeti, ucuzluğu, besleyici olması, kolay hazırlanması, uzun süre muhafaza edilebilmesi gibi özelliklerinden dolayı istikrarlı bir artış göstermektedir. Makarna ürünlerinin, üretiminin temel hammaddesi olan durum buğdayına bağımlılığı ve makarnalık sert buğday türünün dünyanın belirli bölgelerinde yetişiyor olması bu ürünlerin talep edildiği ancak, üretimin yurt içi talebi karşılamaya yetmediği veya hiç üretimin yapılmadığı ülkeleri net ithalatçı konumuna sokmaktadır. Ülkeler, bazı zamanlarda kendi iç pazarlarında ürün çeşitliliğini sağlamak amacıyla da ithalat yapabilmektedir.

Makarna ürünlerinin dünyadaki en önemli ithalatçıları A.B.D. başta olmak üzere, Almanya Fransa, İngiltere ve Japonya’dır. İtalya, bu ülkelerin en önemli tedarikçisi konumunu uzun yıllardır muhafaza etmeyi başarmıştır.

Ülkeler İtibariyle Dünya Makarna İthalatı (Değer: 1000 ABD \$; Miktar: Ton)

İthalatçı Ülke	2011 İthalat Değeri	2011 İthalat Miktarı	2007-2011 Yıllık Değişim (Değer) %	2007-2011 Yıllık Değişim (Miktar) %	2010-2011 Yıllık Değişim (Değer) %	Dünya İthalatındaki Payı %
A.B.D.	775.958	388.612	5	1	10	10,3
Almanya	721.884	486.828	3	4	13	9,6
Fransa	635.226	399.626	3	2	16	8,4
İngiltere	532.852	376.664	2	4	11	7,1
Japonya	383.008	192.351	6	4	20	5,1
Kanada	380.688	196.291	8	2	8	5,1
Hollanda	230.236	140.310	7	7	41	3,1
Belçika	215.140	114.759	2	10	9	2,9
Hong Kong	204.820	136.203	12	5	15	2,7
Avustralya	159.532	106.461	9	8	16	2,1
Dünya Toplamı	7.531.074	5.050.010	7	6	18	100

Kaynak: ITC Trademap veritabanı. <http://www.trademap.org>

*Sıralama 2011 yılı ithalat değeri bazında yapılmıştır

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

Adres: T.C. Ekonomi Bakanlığı
İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek / ANKARA
Telefon: +90 312 204 75 00
www.ekonomi.gov.tr
<http://blog.ibp.gov.tr>
Çağrı Merkezi: 444 43 63